

prima instanță: D. Băbălău

dosarul nr.2ra-1620/16

instanța de apel: V.Pruteanu, A.Gavrilița și L. Popova

DECIZIE

03 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Ion Druță

Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Ciobanu Alla, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 împotriva lui Ciobanu Ion și Ciobanu Alla, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Centrala Termică cu Termoficare nr.2” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Ciobanu Alla și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 09 noiembrie 2015

c o n s t a t ă :

La 17 februarie 2015 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciobanu Ion și Ciobanu Alla, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Centrala Termică cu Termoficare nr.2” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 a indicat că societatea pe acțiuni „Termocom” în procedura falimentului succesor în drepturi societatea pe acțiuni „Centrala Termică cu Termoficare nr.2” în baza contului personal deschis pe numele lui Ciobanu Ion și Ciobanu Alla a livrat energie termică.

Ciobanu Ion și Ciobanu Alla nu au achitat serviciile prestate, iar datoria formată pentru perioada de la 01 octombrie 2010 până la 01 aprilie 2014 constituie 2879, 18 lei, fapt confirmat prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale.

Prin intermediul facturii lunare și a somației Ciobanu Ion și Ciobanu Alla au fost informați despre necesitatea executării obligațiilor, însă pîrîții pînă în prezent nu au achitat datoria.

Cere Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 încasarea de la Ciobanu Ion și Ciobanu Alla datoria în sumă de 2879, 18 lei, taxa de stat în mărime de 270 lei și tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 09 noiembrie 2015 s-a admis integral acțiunea Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.21.

S-a încasat de la Ciobanu Ion și Ciobanu Alla în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 datoria în sumă de 2879, 18 lei și taxa de stat în mărime de 270 lei.

La 09 decembrie 2015 Ciobanu Alla a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 09 noiembrie 2015.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 30 martie 2016 a respins apelul declarat de Ciobanu Alla și a menținut hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 09 noiembrie 2015.

La 17 mai 2016 Ciobanu Alla a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și deciziei instanței de apel cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului Ciobanu Alla a invocat că lipsesc procesele-verbale ale ședințelor de judecată a primei instanțe din 20 mai 2015, 29 septembrie 2015, 04 și 09 noiembrie 2015.

Nu a fost citată în modul stabilit de lege din ce motiv nu s-a prezentat la ședințele de judecată în prima instanță din 29 septembrie 2015 și 04 noiembrie 2015.

Instanța de apel neîntemeiat a respins demersul de amînare a examinării pricinii pe motiv că urmează tratament medical.

Nu a încheiat contracte directe cu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 și societatea pe acțiuni „Centrala Termică cu Termoficare nr.2”, iar prima instanță urma să emită o încheiere, prin care să constate inexistența raporturilor juridice.

Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 solicită datoria formată pentru perioada de la 01 octombrie 2010 pînă la 01 aprilie 2014, însă s-a adresat cu prezenta acțiune la 17 februarie 2015.

Conform art.272 alin.(1) Codul civil, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 poate solicita încasarea datoriei de la 17 februarie 2012.

Instanța de apel a interpretat eronat legea și nu s-a expus la argumentele invocate referitor la aplicarea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 20 iulie 2016 a considerat recursul admisibil, fără a prejudicia fondul.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători

examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de Ciobanu Alla în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016, hotărârii Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 09 noiembrie 2015 și emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 07 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 30 martie 2016 (f.d.134).

Prin urmare, recursul declarat de Ciobanu Alla la 17 mai 2016 împotriva deciziei instanței de apel este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din actele pricinii rezultă că Ciobanu Alla și Ciobanu Ion sunt coproprietarii apartamentului nr.28 din str. Calea Orheiului nr.109/2, mun. Chișinău (f.d.14).

În luna aprilie 2014 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 a transmis Aliei Ciobanu factura de plată pentru energia termică furnizată în sumă totală de 2879, 18 lei, inclusiv datoria în mărime de 2776, 83 lei (f.d.7).

Din informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale rezultă că Ciobanu Alla nu a achitat energia termică furnizată de la 01 octombrie 2010 până la 01 aprilie 2014 și a acumulat în această perioadă datorie în mărime de 2879, 18 lei (f.d.11-13).

La 29 mai 2014 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 s-a adresat Aliei Ciobanu cu reclamație solicitând achitarea în termen de 7 zile a datoriilor acumulate pentru energia termică în sumă de 2879, 18 lei (f.d.5).

La 17 februarie 2015 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 a depus prezenta cerere de chemare în judecată solicitând încasarea de la Ciobanu Ion și Ciobanu Alla a datoriei în mărime de 2879, 18 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 270 lei.

Prima instanță a admis acțiunea integral.

Instanța de apel a fost de acord cu soluția primei instanțe.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material.

Conform art.572 alin.(2) Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform pct.17 și 18 al al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la /reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.191 din 19 februarie 2002 cu modificările ulterioare, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva. În cazul în care plata se achită direct furnizorilor, prestatorilor de servicii și gestionarilor, casele lor trebuie să fie înzestrate cu aparate de casă cu memorie fiscală.

Proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă pînă la data indicată în factura de plată. La solicitarea consumatorilor, plata pentru serviciile prestate poate fi achitată în prealabil pe o durată convenită de părți, conform condițiilor propuse de ele și stipulate în contract.

Articolul 25 alin. (1) Legea serviciilor publice de gospodărire comunală nr.1402-XV din 24 octombrie 2002, prevede că, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sînt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și utilizator.

Ciobanu Galina și Ciobanu Ion au beneficiat de servicii de alimentare cu energie termică, însă nu au achitat contravaloarea acestora conform facturilor primite pentru perioada de la 01 octombrie 2010 pînă la 01 aprilie 2014.

Din informația despre achitarea serviciilor comunale rezultă că Ciobanu Alla și Ciobanu Ion pentru perioada de la 01 octombrie 2010 pînă la 01 aprilie 2014 au acumulat datorie în mărime de 2879,18 lei.

Conform art.267 alin.(1) Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Norma de drept citată reglementează în mod expres durata termenului de prescripție pentru restabilirea unui drept încălcat, în interiorul căruia persoana interesată poate solicita instanței de judecată satisfacerea pretențiilor sale.

Conform art.272 alin.(1) Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 a depus prezenta cerere de chemare în judecată la 17 februarie 2015 solicitînd încasarea de la Ciobanu Alla și Ciobanu Ion suma datoriei pentru întreagă perioadă.

Conform art.271 Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

În cererea de apel și recurs Ciobanu Alla a invocat că conform art.272 alin.(1) Codul civil, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 poate solicita încasarea datoriei de la 17 februarie 2012.

În perioada octombrie 2010 – februarie 2012 Ciobanu Alla și Ciobanu Ion au acumulat datorie în mărime de 817, 74 lei.

Ținînd cont că recurenta Ciobanu Alla a beneficiat de servicii de alimentare cu energie termică și nu a onorat obligația de a le achita, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite parțial acțiunea și a încasa datoria pentru energia termică pentru perioada martie 2012-martie 2014 în sumă de 2061,44 lei, în rest a respinge acțiunea în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă.

Instanța de apel eronat a concluzionat că prima instanță întemeiat a admis acțiunea integral și greșit a stabilit că acțiunea Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 nu este prescrisă.

În conformitate cu art.83 alin.(2) Codul de procedură civilă, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art.3 lit.a) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 3 decembrie 1992 cu modificările ulterioare, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil 3 % din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

Prin ordinul de plată nr.73 din 13 februarie 2015 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 a achitat taxa de stat în mărime de 270 lei (f.d.2).

Astfel, cuantumul taxei de stat în mărime de 270 lei urmează a fi încasat de la Ciobanu Ion și Ciobanu Alla în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.21.

Argumentele recurente Ciobanu Alla că lipsesc procesele-verbale ale ședințelor de judecată a primei instanțe din 20 mai 2015, 29 septembrie 2015, 04 și 09 noiembrie 2015 și nu a fost citată legal din ce motiv nu s-a prezentat la ședințele de judecată în prima instanță din 29 septembrie 2015 și 04 noiembrie 2015, iar instanța de apel neîntemeiat a respins demersul de amînare a examinării pricinii pe motiv că urmează tratament medical poartă caracter declarativ și nu pot fi reținute.

La materialele pricinii sunt anexate procesele-verbale a ședințelor de judecată în prima instanță din 20 mai 2015, 29 septembrie 2015, 04 și 09 noiembrie 2015 (f.d.62-63).

La 09 iulie 2015 Ciobanu Alla a depus cerere, prin care a solicitat amânarea examinării pricinii numite pentru 09 iulie 2015 pe motiv că trebuie să încheie contract de asistență juridică (f.d.27).

Prima instanță a admis demersul și a amânat examinarea pricinii pentru 29 septembrie 2015 (f.d.62).

La 10 iulie 2015 prima instanță a expediat în adresa Allei Ciobanu citație, prin care aceasta a fost înștiințată despre examinarea pricinii la 29 septembrie 2015, ora 10.00.

Avizul de recepție DS2068000514AS împreună cu citația a fost restituită pe motiv că a expirat termenul de păstrare (f.d.57-58).

Prin recipisa din 27 ianuarie 2016 se confirmă că Ciobanu Alla a fost înștiințată contra semnătură despre ședința de judecată a instanței de apel din 17 februarie 2016, ora. 10:00 (f.d.109).

La 09 februarie 2016 Ciobanu Alla a depus cerere de amânare a examinării pricinii numite pentru 17 februarie 2016 pe motiv de boală (f.d.111).

Instanța de apel a admis cererea și a amânat examinarea pricinii pentru 09 martie 2016 (f.d.118).

La 18 februarie 2016 Ciobanu Alla a fost înștiințată despre ședința de judecată fixată pentru 09 martie, ora.12:00 (f.d.119).

La 04 martie 2016 Ciobanu Alla a depus cerere de amânare a examinării pricinii din 09 martie 2016 pe motiv de boală (f.d.120).

Instanța de apel a admis cererea și a amânat examinarea pricinii pentru 30 martie 2016 (f.d.122).

La 10 martie 2016 Ciobanu Alla a fost înștiințată despre ședința de judecată numită la 30 martie, ora.11:00 (f.d.119).

La 29 martie 2016 Ciobanu Alla a depus cerere de amânare a examinării pricinii din 30 martie 2016 pe motiv de boală (f.d.125).

În conformitate cu art.61 Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Certificatele din 16 februarie 2016 și 28 martie 2016 anexate la cererile de amânare confirmă că Ciobanu Alla se trata ambulator (f.d.121, 126).

Neprezentarea recurentei Ciobanu Alla în ședința de judecată a instanței de apel este considerată ca o metodă aleasă pentru tergiversarea procesului.

În susținerea opiniei enunțate se invocă jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în hotărîrea din 6 februarie 2007 pe cazul Avramenco versus Moldova nr. nr.29808/02 a statuat că reclamantul se trata ambulatoriu, putea să se prezinte în ședința de judecată și nu a prezentat celei de-a doua instanță un motiv întemeiat al lipsei sale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au interpretat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de

Ciobanu Alla, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 și hotărârea Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 09 noiembrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ciobanu Alla.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2010 și hotărârea Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 09 noiembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 împotriva lui Ciobanu Ion și Ciobanu Alla, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Centrala Termică cu Termoficare nr.2” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial acțiunea Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.21.

Se încasează în mod solidar de la Ciobanu Ion și Ciobanu Alla în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 suma de 2061 (două mii șaiszeci și unu) lei 44 bani datorita pentru energia termică și taxa de stat în mărime de 270 (două sute șaptezeci) lei.

În rest se respinge acțiunea ca prescrisă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan